

Plan- och byggenheten – Samhällsbyggnadskontoret
Adam Åhlin
SAMRÅDSHANDLING

Checklista - Undersökning

Detaljplan för del av Forsmark 6:5
Östhammars kommun, Uppsala län

Upprättad: 2025-09-17

Inledning

Vid upprättande av plan eller program ska kommunen undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Undersökningen är den process som ska leda fram till ett ställningstagande i frågan om en strategisk miljöbedömning (miljökonsekvensbeskrivning) ska göras eller inte. Undersökningen innebär att kommunen identifierar de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och samråder frågan med Länsstyrelsen.

Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Reglerna om miljöbedömning finns i 6 kap. Miljöbalken. Sedan 1 januari 2018 är ett nytt sjätte kapitel gällande. Det nya kapitlet ska tillämpas för planärenden som beslutats efter 1 januari 2018.

Planområdet

Beskriv var planområdet är beläget, hur stort område som omfattas, om det finns någon tidigare användning värd att nämna, gällande dp, om öp säger något etc.

Planområdet är beläget inom det område som omfattar Forsmarks kärnkraftverk, cirka 20 kilometer norr om Östhammar.

För området gäller idag detaljplan 9.03 ”Slutförvar av använt kärnbränsle inom delar av fastigheterna Forsmark 3:32, 6:5, 6:17 samt Berkinge 9:1”, som vann laga kraft 2008-04-11.

I gällande översiktsplan 2023 (laga kraft i januari 2024) har området där Forsmarks kärnkraftverk är placerat markerats som ”Område för störande verksamheter, ej bostad”. Området har i den framtida markanvändningskartan getts beteckningen ”VI - Område för utveckling av omgivningsstörande verksamheter (industri)”.

Detaljplanens syfte

Syftet med planen är att ovan mark möjliggöra uppförande av bebyggelse för kontorsbyggnader och gemensamma ytor som exempelvis sporthall och matsal samt att under mark möjliggöra uppförande av underjordiskt slutförvar för uttjänt kärnbränsle

Bedömningsunderlag

Undersökningen genomförs genom en checklista. Checklistan ska ge en helhetsbild av effekterna av en detaljplan. Checklistan ger kunskap om vilka frågor som berörs, samt vilka frågor som innebär risk för betydande miljöpåverkan för aktuell detaljplan. Avslutningsvis sker en sammanvägd bedömning av de frågeställningar som bedömts medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Checklistan inkluderar skyddsvärden, effekter på miljön, samt effekter på hälsa och säkerhet.

Alltid betydande miljöpåverkan		Berörs?	
		Ja	Nej
Det ska alltid antas vara betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Dessa är de verksamheter eller åtgärder som kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken (7 kap. 28 a § MB).			
1. Särskilda skyddsområden enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (Fågeldirektivet, Natura 2000)			X
2. Särskilda bevarandeområden enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet, Natura 2000)			X
Kommentar			
Om planen anger förutsättningarna för kommande tillstånd för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § miljöbedömningsförordningen (eller bilagan till förordningen) kan betydande miljöpåverkan antas. Trots 2 § ska en undersökning alltid genomföras för detaljplaner enligt PBL.			
Anger planen förutsättningar för sådana verksamheter eller åtgärder som anges i 2 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?		X	
Kommentar	Detaljplanens syfte är en del i lösningen för förvaring av Sveriges uttjänata kärnbränsle.		

		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP (betydande miljöpåverkan)?	Nej
1. Förordnanden och skyddsvärden				
1.1	Berörs riksintressen?	X		
1.2	Berörs naturreservat?			X
1.3	Berörs biotopskydd?			X
1.4	Berörs djur- och växtskyddsområden?			X
1.5	Berörs strandskyddsområden?	X		
1.6	Berörs miljöskyddsområden?			X
1.7	Berörs vattenskyddsområden?			X
Kommentar	Detaljplanen omfattar områden som berörs av riksintresse för Slutförvaring kärnbränsle och -avfall (3 kap. 8§ MB), Energiproduktion (3 kap. 8§ MB), Yrkesfiske (3 kap. 5§ MB) och Högexploaterad kust (4 kap. 4§ MB). Innehållet i denna detaljplan ligger helt i linje med Riksintressena för Energiproduktion samt Slutförvaring kärnbränsle och avfall medan riksintressena för Yrkesfiske och Högexploaterad kust			

	inte är berörda eftersom området detaljplanen omfattar ligger inom det område som kärnkraftsanläggningen disponerar. Riksintresset för yrkesfiske inkluderar även grunda vikar som uppväxtmiljö för fisk, MKBn bör behandla även denna fråga. Man bör även nämna Naturreservatet och Natura 2000-området Kallriga, söder om planområdet. Ett natura 2000-område kan påverkas även om en verksamhet sker utanför området, så även detta bör det finnas analys kring i kommande MKB. Öster om planområdet finns djur- och växtskyddsområden (fågelskydd). Även dessa områden kan påverkas även om de ligger utanför planområdet och kommande MKB bör innehålla någon analys kring detta, även om det kan vara mindre relevanta störningar för fåglar än för fisk. Stora delar av planområdet omfattas av strandskydd. De delar av detaljplanen som omfattar strandskyddsområden innehåller redan befintlig verksamhet. Men eventuell påverkan på strandskydd bör behandlas i kommande MKB. I området kring kärnkraftverket förekommer följande arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen: • mindre hackspett (födosökande) • orkidéarterna grönvit nattviol, korallrot, nattviol, nästrot, skogsknipprot, skogsnycklar och tvåblad. Dessa arter kan påverkas av denna detaljplan, men bedöms inte påverkas i större utsträckning i och med att de områden som påverkas redan är ianspråktaga för parkeringar och bebyggelse.
--	--

Effekter på miljön		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
2.	Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser			
2.1	Berörs område som utpekats i Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde?			X
2.2	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering?			X
2.3	Berörs område som utpekats i Skogsvårdsstyrelsens sumpskogsinventering?			X
Kommentar				

3.	Kulturmiljö			
3.1	Berörs fornlämning?			X
3.2	Berörs kulturhistoriskt värdefull miljö?			X
Kommentar				
4.	Landskaps- och stadsbild & sociala värden			
4.1	Finns risk att planen medför påverkan på landskapsbilden?			X
4.2	Finns risk att planen medför påverkan på stadsbilden?			X
4.3	Finns risk att planen medför påverkan på sociala värden?			X
Kommentar	Planområdet är redan bebyggt och är inte tillgängligt för allmänheten.			
5.	Transport och kommunikation			
5.1	Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder?			X
Kommentar				
6.	Rekreation och rörligt friluftsliv			
6.1	Finns risk att planen påverkar kvaliteten eller kvantiteten på någon rekreationsmöjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.)?			X
Kommentar	Planområdet är redan bebyggt och är inte tillgängligt för allmänheten.			
7.	Mark			
7.1	Finns risk att genomförandet av planen medför instabilitet i mark eller geologiska grundförhållanden - risk för skred, ras etc.?			X
7.2	Finns risk för skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation?			X
7.3	Finns risk att planen medför förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag eller sjö?			X
Kommentar				

8.	Luft och klimat			
8.1	Finns risk för väsentliga luftutsläpp?			X
8.2	Finns risk för obehaglig lukt?			X
8.3	Finns risk för förändringar i luftfuktighet, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)?			X
8.4	Finns risk för skador på byggnader?			X
Kommentar				
9.	Vatten			
9.1	Finns risk för förändringar av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten?			X
9.2	Finns risk för förändringar av flödesriktningen för grundvattnet?			X
9.3	Finns risk för minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt?			X
9.4	Finns risk för förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning?			X
9.5	Finns risk för förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i något vattendrag eller någon sjö?			X
Kommentar				
10.	Växter och svampar			
10.1	Finns risk för förändringar i antal eller sammansättning av växtarter eller växtsamhällen?			X
10.2	Finns risk för påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv, fridlysta)?			X
10.3	Finns risk för införande av någon ny växtart?			X
Kommentar				

11.	Areella näringar			
11.1	Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske?			X
Kommentar				
12.	Djurliv			
12.1	Finns risk för förändringar av antalet eller sammansättningen av djurarter?			X
12.2	Finns risk för påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- och habitatdirektiv?			X
12.3	Finns risk för försämring av fiskevatten eller jaktmarker?			X
Kommentar				

		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
Effekter på hälsa och säkerhet				
13.	Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, radon, ljus och skarpt sken, lukt			
13.1	Finns risk för ökad ljudnivå som kan medföra att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden?			X
13.2	Finns risk för nya ljussken som kan vara bländande?			X
13.3	Finns risk för vibrationer?			X
13.4	Finns risk för explosion?			X
13.5	Finns risk för utsläpp?			X
13.6	Finns risk för lukt?			X
13.7	Finns risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)?			X
13.8	Finns risk för påverkan från magnetfält från kraftledningar?			X
13.9	Finns risk för översvämningsproblematik?			X
Kommentar				

14.	Miljöpåverkan från omgivningen			
14.1	Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken?	X		
14.2	Finns målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter?	X		
Kommentar	Kärnkraftsverket Forsmark ligger delvis inom och i direkt anslutning till planområdet. Det kan finnas grus/sand från Dannemora med arsenik i här/kring Forsmarks kärnkraftverk, det kan behöva utredas.			
15.	Trafiksäkerhet			
15.1	Finns risk att trafikproblem skapas eller att trafiksäkerheten äventyras?			X
15.2	Finns risk för ökning av fordonstrafik?			X
Kommentar				
16.	Omkringliggande projekt			
16.1	Finns andra projekt som innebär miljöpåverkan inom planområdet?	X		
16.2	Har denna plan betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan?			X
Kommentar	Projektering och byggnation av slutförvar för använt kärnbränsle pågår i direkt anslutning till planområdet. Delar av denna detaljplan omfattar lösningar som ingår i slutförvar för använt kärnbränsle.			

		Berörs?		
		Ja	Risk för BMP?	Nej
Miljökvalitetsnormer & miljömål				
Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Normer kan meddelas av regeringen i förebyggande syfte eller för att åtgärda befintliga miljöproblem, för att de svenska miljömålen ska uppnås eller för att kunna genomföra EG-direktiv. I fråga om detaljplaner gäller att detaljplan inte får antas om dess genomförande skulle medverka till att MKN överträds, enligt 5 kap. 3 § MB.				
Luft				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för föroreningar i utomhusluft? Se SFS 2010:477				X
Kommentar				
Fisk- och musselvatten				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för fisk- och musselvatten? Se SFS 2001:554				X
Kommentar				
Vatten				
Innebär planförslaget att miljökvalitetsnormer riskerar att överskridas för vattenförekomster? Se SFS 2004:660				X
Kommentar				
Miljömål				
Har relevanta miljömål beaktats vid framtagandet av planförslaget?		X		
Kommentar	I kommande MKB och planprocess är det viktigt att föra diskussion kring relevanta miljömål (framför allt Hav i balans samt Levande kust och skärgård, men även Ett rikt växt- och djurliv). Ytterligare mål kan komma att behöva behandlas.			

Sammanvägd bedömning

Med utgångspunkt i ovanstående frågeställningar görs en sammanvägd bedömning och ett motiverat ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Detaljplanens syfte är en del i lösningen för förvaring av Sveriges uttjänta kärnbränsle och enligt formuleringen i 2 § miljöbedömningsförordningen antas detaljplanens genomförande innebära att betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken.

Det berörda planområdet bedöms medföra en betydande miljöpåverkan och därmed bedöms det att en strategisk miljöbedömning behöver göras.

Medverkande

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har handlagts av följande tjänstemän på förvaltningen:

-Adam Åhlin, planarkitekt

-Johan Bergström, planarkitekt, Norconsult Sverige AB